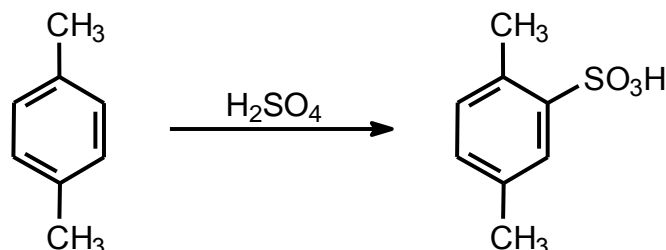

III.b.6

KWAS 2,5-DIMETYLOBENZENOSULFONOWY**Odczynniki:**

p-ksylen	6,0 cm ³ (5,2 g, 0,05 m)
kwas siarkowy(VI) stęż.	10,0 cm ³
oleum 10%	3,0 cm ³

UWAGA: Praca ze stężonymi kwasami. Obowiązują rękawice ochronne!

W kolbie kulistej o poj. 50 cm³ umieszcza się *p*-ksylen i dodaje porcjami stężony kwas siarkowy(VI) oraz oleum, nadając kolbie łagodny ruch wirowy. Kolbę zaopatruje się w chłodnicę zwrotną powietrzną i ogrzewa na wrzącej łaźni wodnej w ciągu 15 min. Następnie zdejmuje się kolbę z łaźni wodnej i co 2 min. miesza ruchem wirowym. Reakcja jest zakończona w chwili zniknięcia warstwy *p*-ksylenu z powierzchni kwasu. Po ochłodzeniu do temp. pokojowej, dodaje się ostrożnie, mieszając ruchem wirowym, 5,0 cm³ wody. Ciepłą mieszaninę reakcyjną przelewa się do zlewki o poj. 100 cm³ i oziębia w lodzie. Krystaliczny osad odsącza się pod zmniejszonym ciśnieniem na lejku ze spiekami szklanym i odciska szklanym korkiem.¹ Surowy produkt krystalizuje się z 5,0 cm³ wody² i suszy dokładnie na bibule. Otrzymuje się bezbarwne kryształy dihydratu kwasu 2,5-dimetylobenzenosulfonowego topiące się w temperaturze 83 - 84 °C.

¹ Przesącz wlewa się do ok. 50 cm³ wody, a otrzymany roztwór umieszcza się w pojemniku **W-K** (wodne roztwory kwasów nieorganicznych).

² Przesącz po krystalizacji można wylać do kanalizacji, jeżeli po oziębieniu i, ewentualnie, zagęszczeniu nie wydzieli się z nich osad substancji organicznej.